

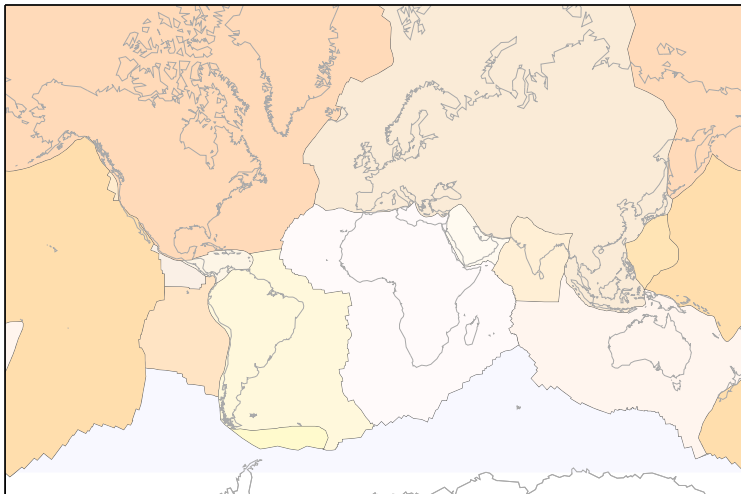
Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

podział na płyty kontynentalne wg modelu NUVEL

Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

afrykańska

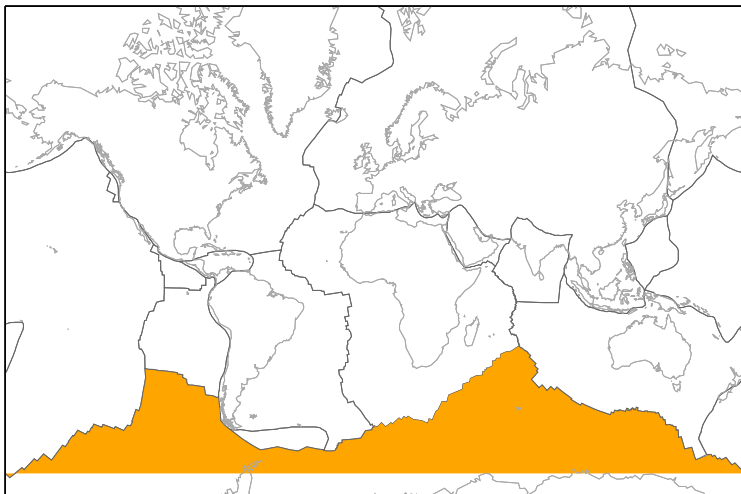
Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

antarktyczna

Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

arabska

Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

australijska

Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

karaibska

Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

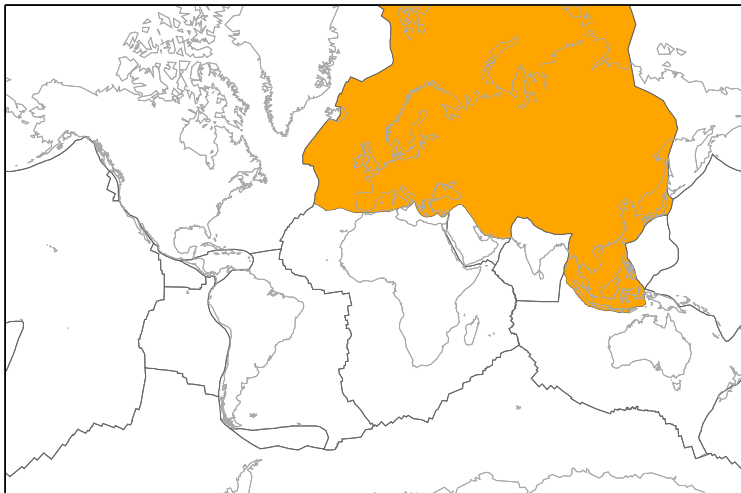
Modelowanie

kokosowa

Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

euroazjatycka

Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

indyjska

Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

Juan de Fuca

Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

Nazca

Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

północnoamerykańska

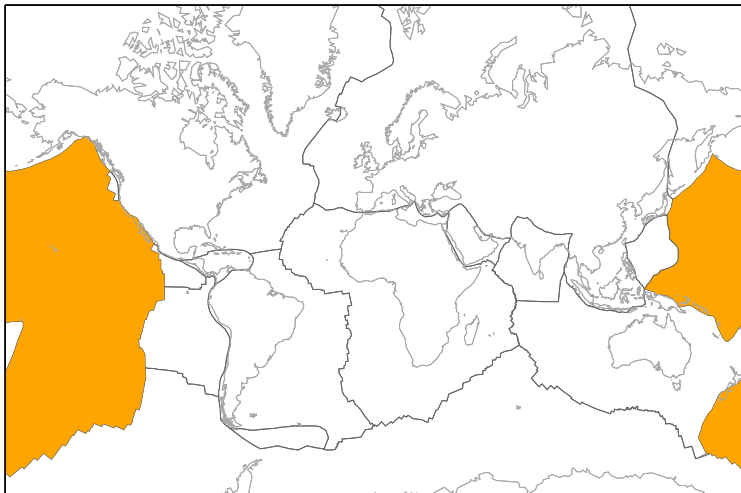
Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

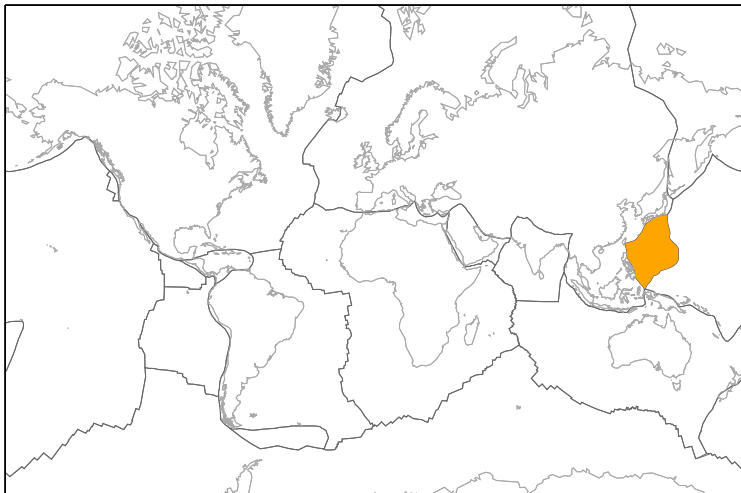
Prędkości płyt

Modelowanie

pacyficzna

Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

filipińska

Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

scotia

Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

południowoamerykańska

Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

podział na płyty kontynentalne wg modelu MORVEL

Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

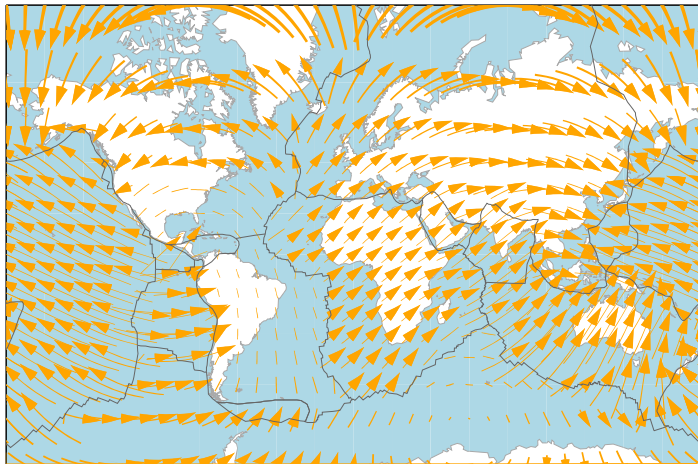
Modelowanie

Rysunek:

<http://www.ucmp.berkeley.edu/history/??????.html>

Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

Skąd znamy te prędkości?

**Ruch płyt
tektonicznych**

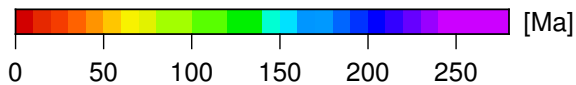
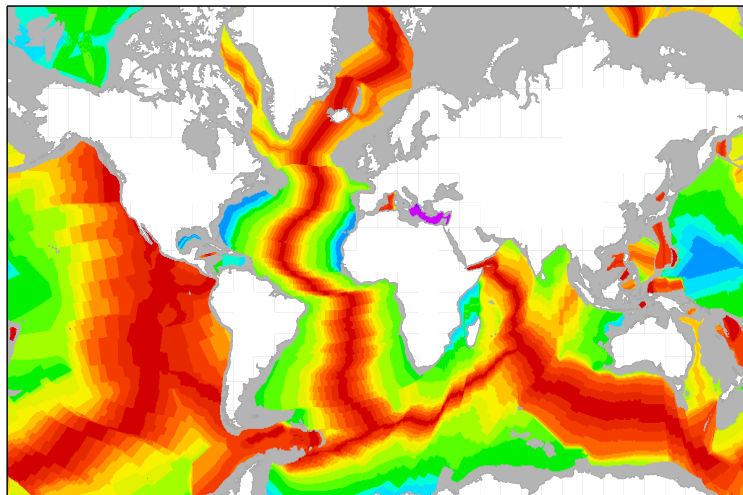
Podział skorupy
ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

Wiek dna

Ruch płyt
tektonicznych

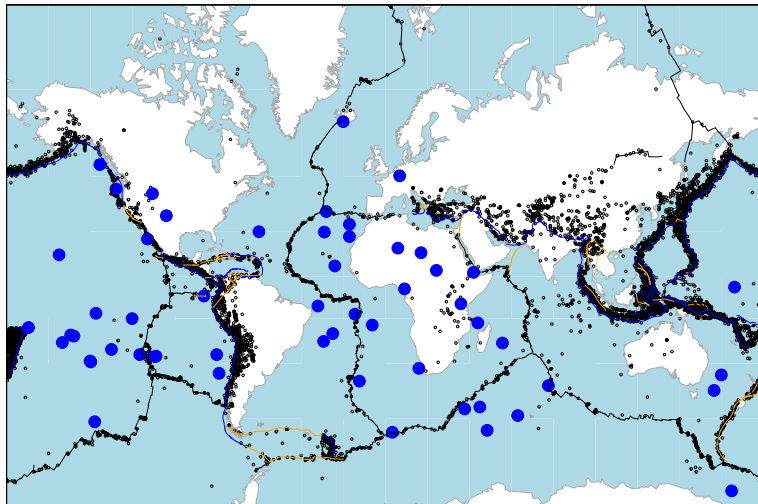
Podział skorupy
ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

Ruch płyt tektonicznych

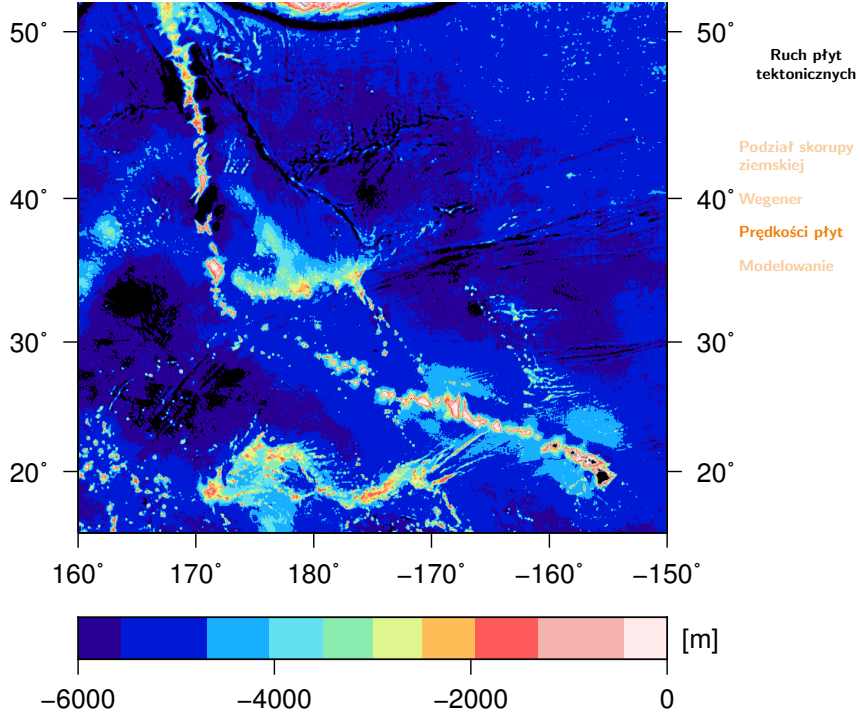

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

Jak opisać ruch płyty?

**Ruch płyt
tektonicznych**

Podział skorupy
ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

Jak opisać ruch płyty?

Ruch płyt
tektonicznych

Podział skorupy
ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

Twierdzenie Eulera

położenie bieguna Eulera (Φ, Λ)

prędkość kątowna (Ω)

(kąt przeciwnie do ruchu wskazówek zegara)

Table S4. NNR-MORVEL56 angular velocities and full covariance matrix

```

-- -----
NNR-MORVEL56 Angular Velocities
(no-net-rotation frame fixed)
-- -----
Ab      Lat      Lon      Omega
      deg N      deg E      deg/Ma
-- -----
pa      -63.5756    114.6975    0.6509
am      63.1704    -122.8242    0.2973
an      65.4235    -118.1053    0.2500
ar      48.8807     -8.4909    0.5588
au      33.8612     37.9414    0.6316
ca      35.1956    -92.6236    0.2862
co      26.9346    -124.3074    1.1978
cp      44.4352     23.0880    0.6080
eu      48.8509    -106.5007    0.2227
in      50.3722     -3.2898    0.5438
jf      -38.3086     60.0379    0.9513
lw      51.8860    -69.5195    0.2856
na      -4.8548     -80.6447    0.2087
nb      47.6763    -68.4377    0.2921
mq      49.1891     11.0524    1.1440
nz      46.2348    -101.0564    0.6957
ps      -46.0242    -31.3615    0.9098
ri      20.2450    -107.2861    4.5359
sa      -22.6179    -112.8327    0.1090
sc      22.5244    -106.1485    0.1464
sm      49.9506     -84.5154    0.3393
sr      -32.4957    -111.3224    0.1072
su      50.0558    -95.0218    0.3368
sw      -29.9420    -36.8671    1.3616
yz      63.0285    -116.6180    0.3335
SL      50.7058    -143.4675    0.2677
BH      -39.9983     100.4994    0.7988
    
```

Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

Ruch płyt tektonicznych

MO	14.2480	92.6656	0.7742
SS	-2.8685	130.6236	1.7029
WL	0.1050	128.5186	1.7444
CR	-20.3985	170.5303	3.9232
FT	-16.3322	178.0679	5.1006
KE	39.9929	6.4584	2.3474
NI	-3.2883	-174.4882	3.3136
TO	25.8737	4.4767	8.9417
PM	31.3510	-113.9038	0.3171
AS	19.4251	122.8665	0.1239
AT	40.1121	26.6585	1.2105
GP	2.5287	81.1806	5.4868
EA	24.9729	67.5269	11.3343
JZ	34.2507	70.7429	22.3676
OK	30.3022	-92.2813	0.2290
NB	-45.0406	127.6370	0.8563
SB	6.8767	-31.8883	8.1107
MN	-3.6699	150.2676	51.5690
NH	0.5684	-6.6018	2.4688
BR	-63.7420	142.0636	0.4898
CL	-72.7849	72.0525	0.6066
MA	11.0533	137.8404	1.3061
ND	17.7331	-122.6815	0.1162
AP	-6.5763	-83.9776	0.4881
BU	-6.1254	-78.1008	2.2287
MS	2.1477	-56.0916	3.5655
BS	-1.4855	121.6413	2.4753
TI	-4.4363	113.4976	1.8639
ON	36.1163	137.9182	2.5391
--	-----	-----	-----

Podział skorupy ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

$$\frac{d\varphi}{dt} = \Omega \cdot \cos \Phi \cdot \sin(\lambda - \Lambda)$$

$$\frac{d\lambda}{dt} = \Omega \cdot [\sin \Phi - \cos(\lambda - \Lambda) \cdot \operatorname{tg} \varphi \cos \Phi]$$

Podział skorupy
ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

EU NNR-NUVEL1

$$\Omega = 0.2337^\circ / 10^6 \text{ lat},$$

$$\Lambda = 247.725^\circ,$$

$$\Phi = 50.631^\circ$$

$$\frac{d\varphi}{dt} = \Omega \cdot \cos \Phi \cdot \sin(\lambda - \Lambda)$$

$$\frac{d\lambda}{dt} = \Omega \cdot [\sin \Phi - \cos(\lambda - \Lambda) \cdot \operatorname{tg} \varphi \cos \Phi]$$

Podział skorupy
ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

$V_n, V_e, V_u ?$
 $V, \alpha ?$

EU NNR-NUVEL1

$$\Omega = 0.2337^\circ / 10^6 \text{ lat},$$

$$\Lambda = 247.725^\circ,$$

$$\Phi = 50.631^\circ$$

EU NNR-NUVEL1

$$\omega_X = -0.000981,$$

$$\omega_Y = -0.002395,$$

$$\omega_Z = 0.003153 \text{ [rad}/10^6 \text{ lat]}$$

$$V_X = \omega_Y Z - \omega_Z Y$$

$$V_Y = \omega_Z X - \omega_X Z$$

$$V_Z = \omega_X Y - \omega_Y X$$

EU NNR-NUVEL1

$$\omega_X = -0.000981,$$

$$\omega_Y = -0.002395,$$

$$\omega_Z = 0.003153 \text{ [rad}/10^6 \text{ lat]}$$

Do układu lokalnego

**Ruch płyt
tektonicznych**

Podział skorupy
ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

Do układu lokalnego

Ruch płyt
tektonicznych

Podział skorupy
ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie

$$\begin{bmatrix} V_e \\ V_n \\ V_u \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\sin \lambda & \cos \lambda & 0 \\ -\sin \varphi \cos \lambda & -\sin \varphi \sin \lambda & \cos \varphi \\ \cos \varphi \cos \lambda & \cos \varphi \sin \lambda & \sin \varphi \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} V_x \\ V_y \\ V_z \end{bmatrix}$$

Ruch płyt tektonicznych

Podział skorupy
ziemskiej

Wegener

Prędkości płyt

Modelowanie